

# SAF-T идентификатор на контрагент в Прециз-СХ

## Какво е SAF-T ID на контрагент

Всеки клиент и доставчик в SAF-T файла се посочва с идентификатор: двуцифрен префикс (10 до 16), следван от код. Например фирма с ЕИК/БУЛСТАТ 123456789 получава **10123456789**.

Програмата формира идентификатора сама, от данните в картоната на контрагента, и го пази в номенклатурата. Същият идентификатор отива навсякъде във файла: в Клиенти и Доставчици, във фактурите, в счетоводните записвания и в плащанията.

- Идентификатор получават само записите от номенклатурите **Клиенти** и **Доставчици**.
- Виждате го в картоната на контрагента, в раздела **SAF-T**: идентификаторът с оцветен вид (зелен за 10 - български фирми, червен за резервните 14 и 15 - когато няма идентификатор, син за останалите), обяснение какво означава видът и, ако има, проблемите с данните. Повечето червени идентификатори могат и трябва да се поправят преди да се пусне първият SAF-T месечен файл. Може би само фактура на физическо лице, за което не е известно нищо освен името му трябва да се остави както си е.
- В списъка на клиентите и доставчиците има колона **SAF-T ID**, преди ДДС №, със същите цветове. По нея можете да се ориентирате кои контрагенти имат нужда от внимание. Да откриете **идентификатора** и **държавата** на чужда фирма, която не е в ЕС чрез Google или други методи.
- В бюджетни счетоводства SAF-T не се ползва и разделът не се показва.

## Видове идентификатори и как се избира видът

Програмата проверява данните в този ред и взема първото правило, което се прилага. Използва полетата БУЛСТАТ, ДДС №, Държава и номера на контрагента в номенклатурата. Префиксът с вида е отбелязан.

| Ред | Кога                                                                                                        | Вид                      | Пример              |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------|
| 1   | Въведен е ръчен SAF-T ID                                                                                    | каквото е въведено       | виж Ръчен SAF-T ID  |
| 2   | Контрагентът е български (вижте по-долу), а БУЛСТАТ започва с 307 и не е нито валиден ЕИК, нито валидно ЕГН | 16 служебен номер от НАП | <b>16</b> 307123456 |

| Ред | Кога                                                               | Вид                                 | Пример        |
|-----|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------|
| 3   | Контрагентът е български, а БУЛСТАТ е валиден ЕИК (9 или 13 цифри) | 10 ЕИК                              | 10123456789   |
| 4   | Контрагентът е български, а БУЛСТАТ е валидно ЕГН или ЛНЧ          | 13 ЕГН / ЛНЧ                        | 137501010010  |
| 5   | БУЛСТАТ не дава нищо, а ДДС № е BG + ЕИК или ЕГН                   | 10 или 13, без BG                   | 10123456789   |
| 6   | ДДС № е валиден номер от друга държава от ЕС                       | 11 ДДС № от ЕС                      | 11DE123456789 |
| 7   | Държавата е извън ЕС и има ДДС № или БУЛСТАТ                       | 12 държава + номер                  | 12TR123005284 |
| 8   | Държавата не е България и няма никакъв номер                       | 14 държава + номер в номенклатурата | 14US1349      |
| 9   | Всичко останало                                                    | 15 номер в номенклатурата           | 151349        |

- **Чуждестранен контрагент не става български случайно.** Държавата се взима от префикса на ДДС №, а ако няма такъв, от полето Държава. Ако тя е посочена и не е България, редове 2–4 се пропускат, дори номерът случайно да минава проверката за ЕИК или ЕГН. Фирма от Турция с идент.№ 201000005 получава 12TR201000005, а не 10201000005. Фирма с ДДС № DE123456789 получава 11DE123456789. Фирма от държава от ЕС без валиден ДДС № получава вид 15 и отива сред контрагентите за корекция.
- Видове 14 и 15 са резервни: програмата ги отбелязва като код по необходимост. Ако картонът има БУЛСТАТ или ДДС №, които не минават проверката, вид 15 е грешка, която трябва да се поправи.
- Идентификаторът е до 35 знака. По-дълъг не се записва и контрагентът отива сред тези за корекция.

## Държавата на контрагента

Държавата се избира от списъка на НАП, не се пише на ръка. Тя определя видове 12 и 14 и държавата в адреса на контрагента във файла.

- В картона, раздел **SAF-T**, бутонът ... до полето **Държава** отваря списъка на НАП и записва името от него. Същото прави бутонът в колоната Държава на таблицата **Контрагенти за корекция** в SAF-T експорта.
- Вече въведен текст се разпознава, ако е английското име от списъка или двубуквеният код (Germany или DE).
- Държава, която не е от списъка (например „Германия“ на кирилица), прави идентификатора невалиден, със съобщение „държавата ... не е от списъка на НАП - изберете я от списъка“.
- Държавата в адреса на контрагента във файла следва идентификатора: за вид 11 е префиксът на ДДС номера (EL става GR, XI става GB), за видове 12 и 14 е избраната държава, за останалите е BG.

## Ръчен SAF-T ID

Ръчният SAF-T ID заменя изчисления и се ползва само когато данните не дават правилния. Типични случаи: служебен номер от НАП, който случайно е и валидно ЕГН, или контрагент с няколко ДДС номера.

- Въвежда се само с правото „**SAF-T: подаване и ръчен SAF-T ID на контрагент**“ (при справките по ДДС). Правото е изключено по подразбиране и е включено в ролята на главния счетоводител.
- Трябва да започва с вид от 10 до 16, иначе записът се отказва.
- Разделът SAF-T продължава да показва и идентификатора от данните, за сравнение, и проблемите с данните.
- Всяка промяна се записва в дневника на събитията: потребител, контрагент, стара и нова стойност. Това става винаги, независимо от настройките на дневника.
- **След подаване** (бутонът „Маркирай като подаден“) всеки контрагент от файла без ръчен ID получава като ръчен този, който е подаден. Така по-късна корекция на БУЛСТАТ или ДДС № не сменя идентификатора, под който контрагентът вече е деклариран. Ако смяната е нужна, ръчният ID се променя съзнателно, с правото по-горе.

## Кога се преизчислява и какво се проверява

Идентификаторът се преизчислява при всеки запис на картона и преди всеки SAF-T експорт, така че файлът винаги отразява текущите данни.

Проверките се виждат в таба **Контрагенти** на SAF-T експорта:

- **Дублиран идентификатор:** два записа в една и съща номенклатура със същия ID. При реално подаване файлът не се създава. При пробен експорт те се обединяват с предупреждение. Клиент и доставчик с един ID не са дублиране.

- Дублиране се случва или когато по грешка даден контрагент е въведен два или повече пъти, но и когато общинско предприятие и/или община не са въведени правилно. Общината се въвежда с 9 цифреният БУЛСТАТ и в "ИН по ЗДДС" (с префикс BG) и в полето "идентификационен номер", а дадено общинско предприятие се въвежда с 9 цифрения код в "ИН по ЗДДС" (с префикс BG) и 13 цифрения код в "идентификационен номер".
- **Неопреснен:** записаният ID не отговаря на данните, защото записът е бил зает.

Контрагентите за корекция са събрани в таба **Контрагенти за корекция**: резервен код, невалиден или съмнителен ID, неопреснен или дублиран. ЕИК, ДДС №, държава и ръчен ID се поправят директно в таблицата. Двойно щракване отваря картоната.

Продажбите с отчет за продажби (вид документ 81/82) се подават с ЕИК на самата фирма, както изисква НАП, а не с идентификатора на контрагента.

## Съобщения и как да ги отстраните

Повечето проблеми се оправят с корекция на БУЛСТАТ, ДДС № или Държава в картоната. Ръчен ID е последното средство.

| Съобщение                                              | Какво означава                                                                                           | Какво да направите                                                                    |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| БУЛСТАТ ... не минава проверката за ЕИК/ЕГН            | Грешна контролна цифра или брой цифри                                                                    | Поправете БУЛСТАТ                                                                     |
| ДДС № ... не минава проверката за ЕИК/ЕГН              | Български ДДС № с грешни цифри                                                                           | Поправете ДДС №                                                                       |
| контрагент от ... с идент.№ ... - въведете ДДС № от ЕС | Контрагент от държава от ЕС без валиден ДДС №; номерът му не се чете като ЕИК, дори да минава проверката | Въведете ДДС номера му от VIES; ако фирмата всъщност е българска, поправете държавата |
| ДДС № ... не е валиден ДДС номер от ЕС                 | Чуждестранен номер, който не отговаря на формата на своята държава                                       | Проверете номера във VIES и го поправете                                              |
| държавата ... не е от списъка на НАП                   | Държавата е написана на ръка                                                                             | Изберете я с бутона ...                                                               |
| няма ЕИК или ЕГН - използван е собствен код            | Български контрагент без идентификатор, подаден с вид 15                                                 | Въведете ЕИК или ЕГН, ако го имате                                                    |
| няма ЕИК, ДДС № или държава - използван е собствен код | Картонът няма никакви данни за идентификация                                                             | Попълнете ЕИК, ДДС № или държава                                                      |

| Съобщение                                    | Какво означава                                                 | Какво да направите                                   |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| ... е валидно ЕГН, но започва с 307          | Номерът може да е ЕГН или служебен номер от НАП                | Въведете ръчен ID: 13... или 16...                   |
| SAF-T ID ... не започва с тип 10..16         | Ръчният ID няма валиден вид                                    | Поправете ръчния ID                                  |
| SAF-T ID е по-дълъг от 35 знака              | Номерът е твърде дълъг                                         | Проверете данните или въведете ръчен ID              |
| няма номер на номенклатурата за собствен код | За вид 14 или 15 е нужен номерът на контрагента                | Запишете картоната отново                            |
| Дублиран SAF-T ID (таб Контрагенти)          | Два картоната в една номенклатура с един и същ ID              | Обединете записите или поправете данните на единия   |
| Неопреснен (таб Контрагенти)                 | Картонът е бил отворен от друг потребител по време на експорта | Изчакайте да бъде затворен и пуснете експорта отново |